

ประเทศกำลังพัฒนากับกระบวนการระงับข้อพิพาทภายใต้ข้อตกลง WTO



นางสาวอาภรณ์ีย์ เสมรสุต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0922-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

11 อ.ย. 2546

119904264

DEVELOPING COUNTRIES AND DISPUTE SETTLEMENT  
PROCEDURES UNDER THE WTO

Miss Arporanee Smerasuta

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Laws in Laws

Department of Law

Faculty of Law

Chulalongkorn University

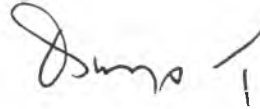
Academic year 2000

ISBN 974-13-0922-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ประเทศกำลังพัฒนากับกระบวนการระงับข้อพิพาทภายใต้ข้อตกลง WTO  
โดย นางสาวอาภรณ์ีย์ เสมรสุต  
ภาควิชา นิติศาสตร์  
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ปัจจุสานนท์

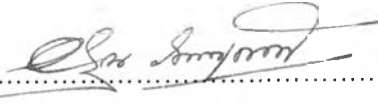
---

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง  
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

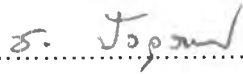


.....คณะบดีคณะนิติศาสตร์  
(รองศาสตราจารย์ ธงทอง จันทรางศุ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์



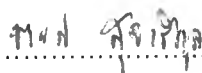
.....ประธานกรรมการ  
(ศาสตราจารย์ ดร. อรุณ ภาณุพงศ์)



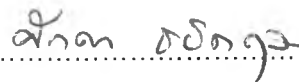
.....อาจารย์ที่ปรึกษา  
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ปัจจุสานนท์)



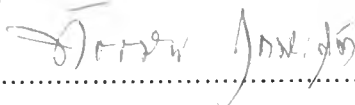
.....กรรมการ  
(อาจารย์ ธีรชัย โสภานเสถียรพงศ์)



.....กรรมการ  
(อาจารย์ ดร. ธเนศ สุจารีกุล)



.....กรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดา ธนิตกุล)



.....กรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ ทักษิณ ฤกษ์สุต)



## 4086145734 : MAJOR LAW

KEY WORD: WTO / GATT / DISPUTE SETTLEMENT / DEVELOPING COUNTRIES / TRADE LAW

ARPORANEE SMERASUTA : DEVELOPING COUNTRIES AND DISPUTE SETTLEMENT PROCEDURES UNDER THE WTO. (THESIS TITLE) THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR DR. CHUMPORN PACHUSANOND, [PAGES] 253 pp. ISBN 974-13-0922-8.

Aim of this research is to study and analyze the special provisions of developing countries in the Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes under Agreement Establishing the World Trade Organization providing for fairness and more powerful negotiation of developing countries in dispute settlement procedures.

Results of this research showed that developing countries do not achieve fully advantages of special provisions in the understanding 1994 as follows: 1) Developing countries have never requested, as an alternative to the provisions contained in Articles 4, 5, 6 and 12 of the Understanding 1994, the special provisions of the decision of 5 April 1996 for the advantages of developing. 2) Special measures which members should give special attention to the particular problems and interests of developing country members during consultation did not enforce the members follow strictly the measures. 3) Panel reports did not indicate explicitly the differential and more-favourable treatment for developing country members. Moreover, sufficient time of developing country members for preparing and presenting argumentation has to be decided by consensus of panel. 4) Dispute Settlement Body did not give special treatment for developing countries in surveillance of implementation of recommendations and rules. 5) Experts or lawyers in WTO providing additional legal advice and assistance to developing country members are inadequate.

ภาควิชา .....นิติศาสตร์.....  
สาขาวิชา .....นิติศาสตร์.....  
ปีการศึกษา .....2543.....

ลายมือชื่อนิติกร ..... อ.จ.ณัฐ เสริมรัตน์ .....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... อ.จ.ณัฐ .....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

## กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร บัจจุสานนท์ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ พร้อมทั้งได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาและข้อแนะนำที่มีประโยชน์ ตลอดจนให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆอย่างดียิ่งจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. อรุณ ภาณุพงศ์ ที่ได้กรุณาให้เกียรติเป็นประธานของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ พร้อมทั้งกรุณาให้คำแนะนำที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ รัชชชัย โสภาสะเอียดพงศ์ รองอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ดร.ธเนศ สุจารีกุล รองอธิบดีกรมสนธิสัญญา กระทรวงการต่างประเทศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดา ธนิตกุลและรองศาสตราจารย์ทัชชฌัย ฤกษ์สุด ที่ได้กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และกรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อแนะนำที่มีประโยชน์และมีคุณค่ายิ่งในการจัดทำวิทยานิพนธ์

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้คอยเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนการศึกษาของลูกตลอดมา และขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและเพื่อนปรีญญาโททุกท่านสำหรับความช่วยเหลือในทุกๆด้าน

ความดีทั้งหลายทั้งปวงอันอาจเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน หากเกิดความผิดพลาดบกพร่องประการใดผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

อาภรณ์ีย์ เสมรสุต

พฤษภาคม 2544

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย .....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....	จ
กิตติกรรมประกาศ .....	ฉ
สารบัญ .....	ช
คำอธิบายคำย่อ .....	ท
<b>บทที่ 1      บทนำ .....</b>	<b>1</b>
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย .....	3
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย .....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย .....	4
1.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรือเป็นหลักของวิทยานิพนธ์ .....	4
1.6 วิธีการศึกษาค้นคว้า .....	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์ .....	5
<b>บทที่ 2      วิวัฒนาการและหลักกฎหมายของกระบวนการระงับข้อพิพาท .....</b>	<b>6</b>
<b>ในแอกตต์</b>	
2.1 ภาพรวมในประวัติศาสตร์ของแอกตต์เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาท .....	8
2.1.1 การระงับข้อพิพาทในช่วงก่อนการเจรจาการค้า .....	8
รอบโตเกียว (Pre-Tokyo Round)	
2.1.1.1 การระงับข้อพิพาทแอกตต์ในปี 1947 .....	9
2.1.1.2 การระงับข้อพิพาทแอกตต์ในปี 1964-1966 .....	11

## สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.1.2 การระงับข้อพิพาทในช่วงการเจรจาการค้า .....	15
รอบโตเกียว (Tokyo Round)	
2.1.2.1 การระงับข้อพิพาทในปี 1979 .....	16
2.1.2.2 การระงับข้อพิพาทในปี 1982 .....	19
2.1.2.3 การระงับข้อพิพาทในปี 1984 .....	20
2.1.3 การระงับข้อพิพาทภายใต้การเจรจาอบอุรุกวัย .....	21
(Uruguay Round)	
2.1.4 การระงับข้อพิพาทในความเข้าใจว่าด้วยกฎเกณฑ์ .....	26
และกระบวนการที่ใช้กับการระงับข้อพิพาทภายใต้	
ข้อตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลก	
2.2 วิธีการระงับข้อพิพาทในทางการค้าระหว่างประเทศ .....	36
2.2.1 วิธีการระงับข้อพิพาทในกระบวนการระงับข้อพิพาท .....	36
ของข้อตกลงเกตต์ 1947	
2.2.1.1 หลักเกณฑ์การใช้บทบัญญัติมาตรา 22 และ 23 .....	37
1. หลักเกณฑ์การใช้บทบัญญัติมาตรา 22 .....	37
2. หลักเกณฑ์การใช้บทบัญญัติมาตรา 23 .....	38
2.2.1.2 ประเทศกำลังพัฒนากับวิธีการระงับข้อพิพาท .....	40
ในข้อตกลงเกตต์ 1947	
2.2.1.3 ปัญหาที่ยังคงมีอยู่ในข้อตกลงเกตต์ 1947 .....	40
2.2.2 วิธีการระงับข้อพิพาทในความเข้าใจว่าด้วยการแจ้ง .....	41
การปรึกษาหารือ การระงับข้อพิพาทและการกำกับดูแล	
(Understanding Regarding Notification, Consultation,	
Dispute Settlement and Surveillance) และภาคผนวก	
แนบท้ายเกี่ยวกับประเพณีปฏิบัติในกระบวนการระงับ	
ข้อพิพาทเกตต์ 1979	



## สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.2.2.1	หลักเกณฑ์การใช้ความเข้าใจว่าด้วยการแจ้ง การปรึกษาหารือ การระงับข้อพิพาทและการกำกับ ดูแลและภาคผนวกแนบท้ายเกี่ยวกับประเพณีปฏิบัติ ในกระบวนการระงับข้อพิพาทแกตต์ 1979	42
2.2.2.2	ประเทศกำลังพัฒนากับวิธีการระงับข้อพิพาท ในความเข้าใจว่าด้วยการแจ้ง การปรึกษาหารือ การระงับข้อพิพาทและการกำกับดูแล และ ภาคผนวกแนบท้ายเกี่ยวกับประเพณีปฏิบัติ ในกระบวนการระงับข้อพิพาทแกตต์ 1979	43
2.2.2.3	ปัญหาที่ได้รับการแก้ไขและปัญหาที่ยังคงมีอยู่ ในความเข้าใจว่าด้วยการแจ้ง การปรึกษาหารือ การระงับข้อพิพาทและการกำกับดูแล และ ภาคผนวกแนบท้ายเกี่ยวกับประเพณีปฏิบัติใน กระบวนการระงับข้อพิพาทแกตต์ 1979	45
2.2.3	วิธีการระงับข้อพิพาทในปฏิญญารัฐมนตรี 1989 เกี่ยวกับ การปรับปรุงกฎเกณฑ์และกระบวนการระงับข้อพิพาท (Decision on Improvements to the GATT Dispute Settlement Rule and Procedures on 12 April 1989)	46
2.2.3.1	หลักเกณฑ์การใช้ปฏิญญารัฐมนตรี 1989 เกี่ยวกับ การปรับปรุงกฎเกณฑ์และกระบวนการระงับข้อพิพาท	47
2.2.3.2	ประเทศกำลังพัฒนากับวิธีการระงับข้อพิพาทใน ปฏิญญารัฐมนตรี 1989 เกี่ยวกับการปรับปรุง กฎเกณฑ์และกระบวนการระงับข้อพิพาท	48
2.2.3.3	ปัญหาที่ได้รับการแก้ไขและปัญหาที่ยังคงมีอยู่ใน ปฏิญญารัฐมนตรี 1989 เกี่ยวกับการปรับปรุง กฎเกณฑ์และกระบวนการระงับข้อพิพาท	49

## สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.2.4	วิธีการระงับข้อพิพาทในความเข้าใจว่าด้วยกฎเกณฑ์และ กระบวนการระงับข้อพิพาท (Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes) ภายใต้ข้อตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลก (Agreement Establishing the World Trade Organization)	50
2.2.4.1	หลักเกณฑ์การใช้ความเข้าใจว่าด้วยกฎเกณฑ์ และกระบวนการระงับข้อพิพาทภายใต้ข้อตกลง จัดตั้งองค์การการค้าโลก	51
2.2.4.2	ประเทศกำลังพัฒนามกับวิธีการระงับข้อพิพาท ในความเข้าใจว่าด้วยกฎเกณฑ์และกระบวนการ ระงับข้อพิพาทภายใต้ข้อตกลงจัดตั้งองค์การ การค้าโลก	54
2.2.4.3	ปัญหาที่ได้รับการแก้ไขในความเข้าใจว่าด้วย กฎเกณฑ์และกระบวนการระงับข้อพิพาท ภายใต้ข้อตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลก	56
2.3	หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการระงับข้อพิพาททางการค้า	58
2.3.1	หลักอัตโนมัติ (Automaticity)	58
2.3.2	หลักความโปร่งใส (Transparency)	60
2.3.3	หลักความเป็นกลาง (Impartiality)	60
2.3.4	หลักความรวดเร็ว (Speediness)	61
2.4	องค์กรที่สำคัญในกระบวนการระงับข้อพิพาท	64
2.4.1	ที่ประชุมใหญ่แกตต์ (CONTRACTING PARTIES)	64
2.4.2	คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (PANEL)	68

## สารบัญ (ต่อ)

หน้า

1. คุณสมบัติในการเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท ..... 70 (Qualifications of Panelists)	70
2. การเสนอชื่อคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท ..... 70 (Nomination of Panelists and Determination of Composition by the Director-General)	70
3. องค์ประกอบของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทและ ..... 71 การใช้บัญชีรายชื่อที่แนะนำบุคคลในคณะกรรมการ วินิจฉัยข้อพิพาท (Size of Panel and Notification of Panel )	71
4. คำร้องขอจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทและ ..... 72 กำหนดเวลาในการจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (Request and Time Period for Establishment)	72
5. อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท ..... 73 (Term of Reference and Function of Panels)	73
6. กำหนดระยะเวลาการทำงานของคณะกรรมการ ..... 74 วินิจฉัยข้อพิพาท (Time Period for Examination, Extension of time Period and Suspension of Proceedings)	74
7. ขั้นตอนการทบทวนชั่วคราวของคณะกรรมการ ..... 74 วินิจฉัยข้อพิพาท (Submission of Interim Report)	74
8. กระบวนการของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท ..... 75 (Panel Procedures)	75
2.4.3 คณะมนตรีของแกตต์ (COUNCIL) ..... 77	77
2.4.4 สำนักเลขาธิการของแกตต์ (SECRETARATE) ..... 78	78

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.4.5 องค์การระงับข้อพิพาท .....	80
(DISPUTE SETTLEMENT BODY:DSB)	
1. อำนาจหน้าที่ขององค์การระงับข้อพิพาท .....	80
(Competence of DSB)	
2. บทบัญญัติทั่วไปของกระบวนการระงับข้อพิพาท .....	80
(Aim of Dispute Settlement Procedures)	
3. การรับรองรายงานของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (Adoption of Panel Reports) .....	81
4. กำหนดระยะเวลาสำหรับการทำคำตัดสินขององค์การระงับข้อพิพาท (Time-Frame for DSB Decisions) .....	81
5. การรับรองรายงานขององค์กรอุทธรณ์ .....	82
(Adoption of Appellate Body Reports)	
6. การติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อเสนอนแนะและคำชี้ขาด (Surveillance of Implementation of Recommendations and Rulings) .....	82
7. การชดใช้ค่าเสียหายและการระงับสิทธิประโยชน์ .....	83
(Compensation and the Suspension of Concession)	
2.4.6 องค์กรอุทธรณ์ (APPELLATE BODY) .....	84
1. องค์ประกอบและสมาชิกภาพขององค์กรอุทธรณ์ .....	84
(Composition and Qualification of Appellate Body)	
2. ขอบเขตขององค์กรอุทธรณ์ (Scope of Appeal Body) .....	85
3. การอุทธรณ์รายงานของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท .....	85
(Appeal of Panel Report)	

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาท .....	86
2.5.1 ปัญหาความล่าช้าในการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท .....	87
2.5.2 ปัญหาความเป็นกลางและความน่าเชื่อถือในคุณสมบัติของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท .....	89
2.5.3 ปัญหาความล่าช้าในกระบวนการระงับข้อพิพาท .....	92
2.5.4 ปัญหาการปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำตัดสิน .....	95
2.5.5 ปัญหาการตอบได้ในกรณีที่ไม่มีการปฏิบัติตามคำตัดสิน .....	96
2.6 ตารางเปรียบเทียบกระบวนการระงับข้อพิพาทแอกต์ 1947 กับกระบวนการระงับข้อพิพาทในความเข้าใจว่าด้วยกฎและกระบวนการที่ใช้กับการระงับข้อพิพาทภายใต้ข้อตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลก .....	98
<b>บทที่ 3</b> <b>หลักกฎหมายการค้าระหว่างประเทศที่ใช้เป็นกรณีพิเศษสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในกระบวนการระงับข้อพิพาท .....</b>	<b>120</b>
3.1 มาตรการพิเศษสำหรับประเทศกำลังพัฒนาภายใต้กฎเกณฑ์ปี 1966 (Decision of 5 April on Procedures under Article 23) .....	122
3.2 มาตรการพิเศษสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในความเข้าใจว่าด้วย การแจ้ง การปรึกษาหารือ การระงับข้อพิพาทและการกำกับดูแล (Understanding Regarding Notification, Consultation, Dispute Settlement and Surveillance) และภาคผนวกแนบท้ายเกี่ยวกับ ประเพณีปฏิบัติในกระบวนการระงับข้อพิพาทแอกต์ [Agreed Description of the Customary Practice of the GATT in the Field of Dispute Settlement (Article XXIII:2)] .....	125

## สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3	มาตรการพิเศษสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในปฏิญญารัฐมนตรี 1989 เกี่ยวกับการปรับปรุงกฎเกณฑ์และกระบวนการระงับข้อพิพาท (Decision on Improvements to the GATT Dispute Settlement Rules and procedures on 12 April 1989)	131
3.4	มาตรการพิเศษสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในกระบวนการระงับข้อพิพาทในความเข้าใจว่าด้วยกฎเกณฑ์และกระบวนการระงับข้อพิพาท (Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes) ภายใต้ข้อตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลก (Agreement Establishing the world Trade Organization)	140
บทที่ 4	ปัญหาและอุปสรรคของประเทศกำลังพัฒนาที่เกิดจากการใช้สิทธิพิเศษในกระบวนการระงับข้อพิพาทภายใต้ข้อตกลง WTO	153
4.1	ปัญหาการบังคับกฎเกณฑ์ก่อนเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	154
4.1.1	หลักการในการบังคับกฎเกณฑ์ก่อนเข้าสู่กระบวนการของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	155
	1. กระบวนการในการปรึกษาหารือ (Consultations)	155
	2. กระบวนการในการจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (Establishing Panel)	156
	3. กระบวนการในการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (Panel composition)	156

## สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.1.2 สิทธิพิเศษของประเทศกำลังพัฒนาในการบังคับกฎเกณฑ์	157
ก่อนเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัย	
ข้อพิพาท	
4.1.2.1 สิทธิพิเศษของประเทศกำลังพัฒนาภายใต้	157
บทบัญญัติมาตรา 3.12 ของความเข้าใจฯ 1994	
4.1.2.2 สิทธิพิเศษของประเทศกำลังพัฒนาภายใต้	158
บทบัญญัติมาตรา 4.10 ของความเข้าใจฯ 1994	
4.1.2.3 สิทธิพิเศษของประเทศกำลังพัฒนาภายใต้	158
บทบัญญัติมาตรา 12.10 ของความเข้าใจฯ 1994	
4.1.2.4 สิทธิพิเศษของประเทศกำลังพัฒนาภายใต้	159
บทบัญญัติมาตรา 8.10 ของความเข้าใจฯ 1994	
4.1.3 ปัญหาและอุปสรรคของประเทศกำลังพัฒนา	160
ในการใช้สิทธิพิเศษก่อนเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัย	
ของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	
4.1.3.1 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บทบัญญัติ	160
มาตรา 3.12 ของความเข้าใจฯ 1994	
4.1.3.2 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บทบัญญัติ	161
มาตรา 4.10 ของความเข้าใจฯ 1994	
4.1.3.3 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บทบัญญัติ	161
มาตรา 12.10 ของความเข้าใจฯ 1994	
4.1.4 คดีตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรค	162
ของประเทศกำลังพัฒนาในการใช้สิทธิพิเศษก่อนเข้าสู่	
กระบวนการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	

## สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.1.4.1	คดีตัวอย่างในการใช้สิทธิพิเศษภายใต้ บทบัญญัติมาตรา 3.12 ของความเข้าใจฯ 1994	162
4.1.4.2	คดีตัวอย่างในการใช้สิทธิพิเศษภายใต้ บทบัญญัติมาตรา 4.10 ของความเข้าใจฯ 1994	162
4.1.4.3	คดีตัวอย่างในการใช้สิทธิพิเศษภายใต้ บทบัญญัติมาตรา 12.10 ของความเข้าใจฯ 1994	164
4.2	ปัญหาในกระบวนการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	164
4.2.1	หลักการในกระบวนการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัย ข้อพิพาท	165
4.2.1.1	กระบวนการในการพิจารณาของคณะกรรมการ วินิจฉัยข้อพิพาท (Panel examination)	165
4.2.1.2	กระบวนการในการทบทวนชั่วคราว (Interim review stage)	166
4.2.1.3	กระบวนการในการจัดทำรายงานของ คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (Panel Report)	166
4.2.1.4	กระบวนการในการรับรองรายงานของคณะ กรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (Adoption of Report)	167
4.2.2	สิทธิพิเศษของประเทศกำลังพัฒนาในกระบวนการวินิจฉัย ของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	167
4.2.2.1	สิทธิพิเศษของประเทศกำลังพัฒนาภายใต้ บทบัญญัติมาตรา 12.10 ของความเข้าใจฯ 1994	168
4.2.2.2	สิทธิพิเศษของประเทศกำลังพัฒนาภายใต้ บทบัญญัติมาตรา 12.11 ของความเข้าใจฯ 1994	168



## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2.3 ปัญหาของประเทศกำลังพัฒนาในการใช้สิทธิพิเศษใน กระบวนการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	169
4.2.3.1 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บทบัญญัติ มาตรา 12.10 ของความเข้าใจฯ 1994	169
4.2.3.2 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บทบัญญัติ มาตรา 12.11 ของความเข้าใจฯ 1994	169
4.2.4 คดีตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคของ ประเทศกำลังพัฒนาในการใช้สิทธิพิเศษในกระบวนการ วินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	170
4.2.4.1 คดีตัวอย่างในการใช้สิทธิพิเศษภายใต้ บทบัญญัติมาตรา 12.10 ของความเข้าใจฯ 1994	170
4.2.4.2 คดีตัวอย่างในการใช้สิทธิพิเศษภายใต้ บทบัญญัติมาตรา 12.11 ของความเข้าใจฯ 1994	171
4.3 ปัญหาในการปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำตัดสิน	172
4.3.1 หลักการในการปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำตัดสิน	172
4.3.1.1 การปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำตัดสินและ การกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมในการปฏิบัติตาม คำแนะนำหรือคำตัดสิน	172
4.3.1.2 การตรวจสอบการปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำตัดสิน	173
4.3.2 สิทธิพิเศษของประเทศกำลังพัฒนาในการปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือคำตัดสินภายใต้บทบัญญัติมาตรา 21.2, 21.7 และ 21.8 ของความเข้าใจฯ 1994	173



## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5      บทสรุปและข้อเสนอแนะ .....	180
รายการอ้างอิง .....	189
ภาคผนวก .....	197
ภาคผนวก 1      แผนภูมิแสดงขั้นตอนและกระบวนการระงับ .....	198
ข้อพิพาทในความเข้าใจว่าด้วยกฎเกณฑ์และ กระบวนการจัดการระงับข้อพิพาทภายใต้ข้อตกลง จัดตั้งองค์การการค้าโลก	
ภาคผนวก 2      ตารางแสดงปัญหาข้อพิพาทระหว่าง .....	200
ประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา ตั้งแต่ปี 1947-2000	
ภาคผนวก 3      Article XXII and XXIII of General Agreement .....	215
on Tariffs and Trade (GATT 1947)	
ภาคผนวก 4      Article XXXVI, XXXVII and XXXVIII of General .....	217
Agreement on Tariffs and Trade (GATT 1947)	
ภาคผนวก 5      Understanding on Rules and Procedures .....	223
Governing the Settlement of Disputes (DSU) under the Agreement Establishing the World Trade Organization	
ประวัติผู้เขียน .....	253

## คำอธิบายคำย่อ

DSB	Dispute Settlement Body
DSU	Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Dispute
GATT	The General Agreement on Tariffs and Trade
GSP	Generalized System of Preferences
MFN	Most-Favoured Nation
S&D	Special and Differential Treatment
UNCTAD	United Nation Conference on Trade and Development
WTO	World Trade Organization